

ÉSEK

Ételre keresek...
Ferenc, Gherla, 7841

családból tanulók...
7842

NWALD

Str. Vlahuta (volt...)
3. Telefon 147.

siszolda és tükör...
1700

rn autó új karossz...
Newyork 8.

SPORTFIRMA

TRIEST.
on die Griechische...
szitt,

otel Regina
on

ucarest,
lá

Keletben

kül. Német sz...
alatt felforr...
gyári képviselőt:

ai-u.) 7.

éttel megküldjük

lef. 394

lef. 394

Ara 3 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Dr. Ruzsaszetter Róbert

BUDAPEST
I. Diázter 2. II. 8.

Egész évre — 750
Félévre — 380
Negyedévre — 200
Egy hónapra — 70
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 3 lej
Bukarestben — 3-50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 30—
Egy szám — ck 1-50

1934 szeptember 23 Kedd

Csaj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 216. szám

5684. Elut 24

Nansen missziója

Észak csillaga: Frithjoff Nansen otthagya irószobája esődjét, hogy az emberiség boldogságáról szőtt álmait, melyet annyi kiváló műben szólaltatott meg, tettre váltsa. Nansen arra kérte fel Marx német kancellárt, hogy Németország halszékszálló sája be kérését a népszövetségbe való felvételéért. Nem bizonyos, hogy Nansen intervenciójának lesznek gyakorlati eredményei. Azonban maga az a tény, hogy a politikai kezdeményezés ma már nemcsak politikusok privilégiuma, hanem az iniciatívából egyre több rész jut a politikán kívül álló „álmódók” részére is, ez határozottan érvedetes jelenség.

A politikusok eddig minden igyekezetükkel azt a babonát terjesztették, hogy az úgynevezett széplélek csak ronthatnak a politika dolgain. Ennek a babonának háttérében természetesen nem az igazság húzódik meg, hanem a politikusok önzése és kishitűsége, mely csak az alantas indulatokra spekulál és sohasem az emberiség jobb érzéseire. Ez az állásfoglalás nemcsak lélektanilag, hanem gyakorlati határlaban is hazug, mert hiszen a politikusok közül igen kevesen voltak és vannak olyanok, akik az emberek és önmaguk irányítását saját eszméik alapján végzik. Ők is az „álmódók” eszméi után igazodnak, azzal a különbséggel, hogy náluk sohasem az eszme diadalrajutása a főcél, hanem az eszme propagálása által elért gyakorlati eredmények. A valóságban nagyon is elképzelhető, hogy az író, aki eszméjét nemcsak gondolatilag, hanem lelki élmény alakjában is teljesen átérzte, ennek az eszmének faratizmusával, éleslátásával érvényt is tud szerezni. Bárhol lemosolyogják a politikusok az érzések gyakorlati értékét, nagyon is valószínű, hogy az őszinte érzések, a becsület megnyilvánulások sokkal nagyobb vonzerőt tudnak gyakorolni azokra, akik a politikai ravaszkedések által rájuk zudított szenvedéseket realiter érzik a bőrtükön, mint a politikusok nyughargu szavakba burkolt, de tulajdonképpen ravasz töröket és csapdákat rejtgető ígéretei.

Bizonyos, hogy Németországban sokkal nagyobb visszhangot kelt Nansen invitálása a népszövetségbe, mintha ezt az invitálást különböző deklarációk és ellendeklarációk előznék meg, melynek rejtett célját rendszerint a kijátszás szándéka képezi. A diplomata-észjárás minden bizonytalanságot lehetőleg megtesz arra, hogy Nansen próbálkozásait minél kevesebb gyakorlati eredmény kövessék. A diplomácia cselekedetei még ma is öncélnak látszanak, amely ez azonnal fölöslegessé válnának, mihelyst emberiség és belátás irányítaná szempontjait. Ezt mutatta Wilson esete is, aki komoly és nagyszerű eszmékkel jött el a békekonzferenciára, hogy annál nagyobb kiábrándultsággal és csalódottsággal távozzék onnan.

Végtelen örömrünkre szolgálna, ha Nansen missziója sikerülne és Németországban is kelletlenül tudnák értékelni egy feltétlenül idealista politikai törekvéseit. Nansen győzelme nagy részt ütne a politikai professzionisták elbizakodottságán, melynek középpontjában még ma is az a hibrid gondolat áll, hogy a nemzetek vannak a politikáért és nem a politika a nemzetekért. Ha nem is volna százszázalékos Nansen győzelme, még a részleteredmények is nagyszerű momentumot szolgáltatnának arra, hogy Európában lejárt a merev reálpolitika ideje és a megfáztott, legyőzött nemzetek sebeit a humanista szolidaritás, az érzések mélysége, a jószágra való törekvés komoly akarata tudja beheggeszteni.

Az a körülmény, hogy Nansent választották ki Németországban a népszövetségbe való

invitálására, lélekcsúszó is igen jó ötle, mert Észak mély érzései fiaiában az érzések komolysága a cselekedet erélyével párosul és valószínű, hogy Észak hőmezőinek kutatójában a melegszívű, szinte szentimentális íróban ezek a kvalifikációk szerencsésen egyesülnek.

Nansen közvetít Németország és a népszövetség között

Berlinben tárgyal Marx kancellárral. A német kormány nem akarja elhamarkodni a belépést

(London, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Genfi értesülés alapján az „Observer” azt írja, hogy Németország pihatóldozott a francia delegációval abban az irányban, vajjon Franciaország kifogásolná-e azt, hogy Németország állandó tagja legyen a népszövetségi tanácsnak. A lap szerint Franciaország ezt nem kifogásolná. Berlini jelentés szerint Nansen Frithjoff sarkvidéki kutató Marx kancellárhoz utazott, hogy a különböző delegációk nevében rábeszélje, hogy Németország kérje a népszövetségbe való felvételét. Nansen látogatása a „Vorwärts” szerint annak a jele, hogy a népszövetség hívatatosnak látja és várja Németország felvételi kérvényét. A „Daily Telegraph” berlini informáló alapján már közli is, hogy

Ha Nansennek sikerülne misszióját eredményel bevégezni, ugy ez eddigi dícsőségekben, gazdaság pályafutásának legméltóbb betetőzése volna és a megértő százazereken kívül embermilliók nagyrabecstülését és háláját biztosítaná a számára.

a felvételi kérvényt legközelebb beterjesztik. Ezzel szemben a „Berliner Zeitung am Mittag” legilletékesebb forrásból közli, hogy a német kormány nem hívánja elhamarkodni ezt a lépést, Németország politikailag célszerűtlennek tartja, hogy a népszövetségbe való felvételért folyamodjék, mielőtt nem kap megfelelő biztosítékot arra, hogy a belépés előfeltételei teljesülni fognak.

Páris, szeptember 22. Németországnak a népszövetségbe való felvételével kapcsolatban a „Temps” kiemeli, hogy a felveendő államoknak garantálniuk kell, hogy a többi tagállam területének függetlenségét respektálni fogja. A lap azt kérdi, hogy Németország errenézve milyen biztosítékokat hajlandó nyújtani?

Mennyibe került Romániának a háboru

Harc a jóvátételi millióért. Egy bécsi lap cikke Románia gazdasági krízisééről

(Csaj-Kolozsvár, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Románia közgazdasági helyzete az utóbbi időben egyre gyérabban foglalkoztatja a külföldi sajtót. Különösen Bratianu Vintila sikertelen kölcsönkísérletei szolgálnak kiindulópontul a nem mindig elfogulatlan és jószárdéku sajtóközleményeknek. A bécsi „Die Börse” című közgazdasági lap legutóbbi számában szintén foglalkozik Romániával. A cikk, amely néhány előtünk is ismeretlen érdekes adatot tartalmaz, többek között így hangzik: Románia nincs megelégedve a londoni konferencia eredményeivel,

mert nem sikerült elérnie, hogy részt kapjon a Németország által fizetendő jóvátételből. Az aldunai királyság számára tehát továbbra is a spnai konferencia határozatai érvényesek (melyeket Románia nem fogadott el), amelyek szerint Románia a német fizetések összegének csak egy százalékát kaphatja és egy százaléknál valamivel többet abból a jóvátételből, amelyet Ausztria, Magyarország és Bulgária köteles fizetni. Ténylegesen eddig a német jóvátételből négyezer aranymárkát kapott készpénzben és 33 millió 905 ezer aranymárkát természetbeni szállítások révén, sokkal kevesebbet tehát, mint amennyire jogot formál.

A tartozék és követel közötti aránytalanságra Titulescu román követ annakidején a londoni konferencia elé terjesztett memorandumban hívta fel a szövetségesek figyelmét. A memorandum számszerűen bizonyítja, hogy hazája milyen nagyságu kártérítésre tart igényt. Eszerint a háboru egymilliórd 250 millió font sterlingnyi, vagyis 32 milliárd aranylejni kárt okozott Romániának.

Ez az óriási összeg különböző, elég nagy tételekből tevődött össze, így például azok a kölcsönök, amelyeket Románia szövetségeseitől vett fel a háboru alatt, 78 millió fonttal szerepelnek benne. Eppennyire súlyos tétel a Moszkvában elvesztett román állami kincstár, amelynek értékét Titulescu memorandumja 40 millió fontra, vagyis egymilliórd aranylejre becsüli. A német megszállás idején kiboosztatott és a román állam által beváltott germán lejjbankjegyek értéke 80 millió fontot tesz ki. A petroleumkutatás és finomítók elpusztítása által az ország 20 millió fontnyi kárt szenvedett, ami

ből az angol és francia szakértők, akik a háboru után Romániában jártak, csak 50 százaléket ismertek el jogosnak. Ezenkívül a békeszerződések arra kötelezik Romániát, hogy több mint

huszmillió fontot vállaljon mint ráeső részt a volt osztrák-magyar monarchia államadósságaiból,

valamint egy másik adósságot is, amely tízmillió fontot tesz ki. Végül pedig a memorandum a háborus károkhöz számítja azt a 120 millió fontot is, amelyet ugyancsak a békeszerződésből kifolyólag kellett hifizessen Románia a volt osztrák-magyar monarchia átvett tulajdonjogainak megváltása fejében.

Tekintettel arra, hogy Románia képviselőinek helyet ígérték azokban a bizottságokban, amelyek a német fizetések részleteivel fognak foglalkozni, nem lehetetlen, hogy Titulescunak a spai határozatok revízióját nyomatékosan sürgető s ezzel kapcsolatban a háborus adósságok kérdésének kedvező megoldását szorgalmazó

memorandumát figyelembe fogják venni.

Ennek az érdekében akart Románia pénzügyminisztere az angol miniszterelnöknél és Herriotnál interveniálni Genfben, miután Londonban nem sikerült neki Macdonaldal találkoznia. Genftől a pénzügyminiszter Párisba ment, ahol egy francia konzorsiummal tárgyalt a francia tőke részvételéről a romániai természeti kincsek kiaknázásában. A pénzügyminiszter külföldi utazásának befejezése a brüsszeli látogatás, ahol a román járadékok problémáját rendezte.

A még mindig fennálló nehézségek ellenére Bratianu Vintila meglehetősen optimista hangulatban van. De ugyanakkor

az országban tetőfokát éli a válság.

Az egész gazdasági élet egyre idegesebb, amit csak fokoznak a mindenfelől naponta érkező híóhírek. Pénzt lehetetlen előteremteni, ezért az árutranszport állandóan csökken, a termelést nem lehet zavartalanul folytatni és a drágaság ugyszólván óránként növekedik. Különösen az élelmiszertipusban vigasztalan a helyzet. Galacban hetek óta esnek az árak, minek következtében egyetlen hét alatt tizenhét kényszer-egyezségi eljárás indult meg. Ennek termé-

szetes velejárója az abba-akció. A létszám-
apasztság majdnem minden iparágban megindult
és ezzel

ijesztően fokozódik a munkanélküliség,
még az állami vállalatoknál is. Főleg az állami
vasművek és a kisebb magántüzek helyzete
aggasztó, melyek kivétel nélkül redukált tiszt-
viselői és munkálétszámmal dolgoznak, ameny-
nyiben nem szüntették be üzemüket teljesen.
A rézbányák közül már csak egyetlenegy van
üzemben, míg az egykor oly virágzó pirítók-

nyászat halálra van ítélve, mert a belföldi
szükséglet alig 18 százalékát teszi az összer-
melésnek, az export elé azonban leközvetlenül
akadályokat gördítettek. Nem kevésbé katas-
trófálisan hat az a hír, hogy az ország egyet-
len híganybányája beszüntette a munkát, az
állami és magántulajdonban levő nemesfém-
nyák közül pedig nem kevesebb mint 496 jü-
tott menthetetlen helyzetbe. Ilyen viszonyok
mellé az szinte kegyetlen irónia volt a lej joga-
gosulatlan emelkedése, miáltal a pénzühiány te-
tőfokát érte el.

Berthelot tábornok Aradon

Részvett egy aradmegyei iskola felavatásán. Aradi kereskedők
Vaitoianu miniszter előtt

(Arad, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósí-
tőjétől.) Bertheloth francia tábornok tegnap reggel
kilenc órakor Temesvárról Aradra érkezett. A
A pályaudvaron Lepadatu, Anghelescu, Constan-
tinescu miniszterek és a város előkelőségei fogad-
ták. Dr. Robu polgármester üdvözlés után a tá-
bornok és a miniszterek hiúztak Nadab közsgébe,
ahol résztvette Vaitoianu miniszterrel elnevezett
elemi iskola felavatásán. Délután Hátszegre men-
tek, ahol Berthelot tábornok birtokba vette az ot-
tani lakosság által neki adományozott birtokot.

Vaitoianu tábornok közlekedésügyi miniszter
tegnap résztvett a liberális párt aradi tagozatának
négyülésén. A miniszter ez alkalmal beszédet
is tartott, politikai nyilatkozatot azonban nem tett.
Az aradi kereskedők és iparosok Ádám György

bankigazgató vezetésével küldöttséget menesztettek
a miniszterhez, akinek előadták panaszukat kü-
lönösen az aradi posta ellen, amely semmibe
sem veszi a kereskedelem és ipar érdekeit. Kérték
a minisztert, hogy indítson vizsgálatot a jelenlegi
postafőnök ellen és orvosolja a sérelmeket. Kérték
továbbá, hogy Aradot ne fosszák meg a vasúti
üzletvezetéstől.

Vaitoianu miniszter válaszában kijelentette, hogy
neki egyformán kedves Arad és Temesvár, az üzlet-
vezetés ügyében az állam érdeke az első. Ami a
posta ellen elhangzó panaszokat illeti, vizsgálatot
fog indítani, megállapíthatja azonban, hogy azok
elsősorban technikai hiányoknak tulajdonítható,
mert az állami költségvetésben a postai beruhá-
zásokra előirányzott összeg rendkívül kevés.

Vass miniszter megfenyegeti a „politikai patkányokat“

Egy időszerűtlen támadás a demokratikus ellenzék ellen

(Budapest, szept. 20. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Vargha Gábor képviselő szentgotthárdi beszám-
olóján Vass József miniszterelnökhelyettes
hosszabb beszédben foglalkozott azokkal a vár-
ható eredményekkel, amelyeket Magyarország
remél a genfi, londoni és párisi tanácskozások-
tól. A miniszter hangsúlyozta, hogy Magyar-
ország nem a fegyverekben reménykedik, mert
nincsenek fegyverei, míg a környező államok
állig fegyverben vannak. Magyarország nem
számít senkinek összeroppanására sem, éppen
ezért a szomszéd államoknak nem kell tartani-
ok attól a nyolcadfélmillió magyartól, akik
között gyermekek, asszonyok és leányok vannak.

A miniszter ezután rövid németnyelvű be-
szédet mondott, amelyben biztosította a német-
ajku lakosságot, hogy a kormány a magyar
anyanyelvükkel abszolút egyenlő polgároknak
tekinti őket.

A beszámoló után bankett volt, amelyen

Vass miniszter újabb beszédet tartott. Felkő-
szöntőjében a miniszterelnök helyettese többek
között a következőket mondta:

— Az intelligencia és a polgárság az or-
szág védőbástyái és őrei, akiknek nemcsak a
külső, hanem a belső ellenzék, legfőképpen
a politikai patkányok ellen kell megvédeniök
az országot. Tézisnek a politikai patkányok,
ha azt hiszik, hogy elfelejtették, mi történt
1918 októberében és novemberében, 1919 már-
ciusától augusztusáig. Ezek a patkányok ismét
befurakodtak a parlamentbe és a sajtóba, úgy
iparkodnak kompromittálni a keresztény irány-
zatot. Vegyék tudomásul a patkányok, hogy
bármiképpen is próbálkoznak még egyszer szem-
befordulni az ezerszemes keresztény államhatalom-
mal, szemben találják magukkal az állam őreit.

Vass miniszter beszédének előreláthatólag
vihoros következményei lesznek a magyar bel-
politikában.

A proféciaórol

Irta dr. M. Lazarus (2)

A táltos legfeltünőbb tulajdonsága furfan-
gos okossága, amellyel mindig ki tudja hazni
magát a zavarból, a felülésből, ha jóslata tör-
ténésen nem válna be. A jósdák válasza
mindig kétértelműek; tartalmuk homályos, ei-
módosított. A zsidó profécia azonban mindenkor
világos és érthető. Tisztaságát a legmagasabb
fokon Jeremiás profétában éri el.

Kezdetben az első zsidó látnokoknak is
meg volt az a képességük, hogy tudomással
birtok olyan dolgról, amit messze túllik végbe-
mentek. Saul, amidőn atyjának szamarait ment
megkeresni, egy látnoktól kér rólok felvilágo-
sítást, aki tudja azt is, smi töle időben és tér-
ben távol történik. Kéőbb, a profécia kifejlő-
désének legmagasabb fokán a próéták ilye-
féle képességének nyomára sem akadunk. Sehol
sincs arról szó, hogy tudnának arról, ami tö-
lük térben és időben távol történik. Általá-
ban: mindez, ami az egyes embert érdekelté,
amit az ember a maga privát jövőjéről tudni
akart, teljesen mellékes és lényegtelen volt az
igazi proféta szemében; egyre ment akár így,
akár úgy fordult az egyes ember jövője. Lé-
nyeges a népnek, a közösségnek élete volt. És a
közösség életére nézve is nem az volt fontos
előttük, hogy előre megmondják, hogy mi fog
bekövetkezni hanem, hogy megtanítsák a kö-
zösséget arra, hogy miként kell élnie, otele-
kedni. A pogány népeknél a sors fix, határo-
zott, változhatatlan; a zsidóknál az ember
maga formálja ki sorsát, mint a fazekas az
agyaót. Ez az a mély ör, amely elválasztja
fel fogásunkat a sors kérdésében a többi ókori

népektől. Vagy abban hiszünk, hogy minden
smi történik, vak végzet folyamánya; vagy
abban, hogy magunk kovacsaijuk sorsunkat.
כבודם נתנו הדיים והמות Kezdetekben az élet
és a halál. Ez a gondolat mindögyre ismétlődik
Jeremiás könyvében.

A világegyetemben minden határozott, örök-
érvényű törvények szerint megy végbe. Csak
az ember az, akinek sorsát a Gondviselő intézi
a maga itélkezése szerint. Ennek az itélkezés-
nek azonban nem az önkény az alapja, mert a
Gondviselő minden ítélete kényszerű erkölcsi
következménye, folyománya az örökérvényű, vég-
telenül fenséges erkölcsi törvényeknek. Isten az
ember kezébe tette le a jót és a rosszat, az
áldást és az átkot. De csak a bűn az, mi átkot
szül és csak a jószág hozza meg a boldogságot.
Az ember az isteni Gondviselésnek em: útját
nem ismeri fel mindig a világ forgásában s ha
azt látja például, hogy a jó embernek rosszul
megy dolga, vagy a rossznak jól, csakhamar
kétségbe eszik a dolgok igazságos rendje iránt.
Valójában azonban mégis ugy áll a dolog, hogy
a világot sok, sok jószág irányítja az igazság és
jószág törvényei szerint s a Gondviselés erkölcsi
célok után igazodik.

Jeremiás proféta világosan látja, hogy népe
nem akar és nem fog jó utra térni, ezért jó-
vendője keserves lesz. Mindögyre megismétli
és megújítja kérését, reményét, vágyát, hitét,
hogy végre is a nép sorsa a nép saját kezébe
van letéve. Az igaz profétának nem az a hiva-
tása, hogy előre jóslja azt, ami be fog követ-
kezni. A proféta csak int és figyelmeztet; Isten
küldöttje ő, hogy közölje az Ur intőzozatát
népével, hogy megtanítsa népet arra, hogy mi-
ként kell élnie, miként kell otelekednie abban

Megörült a Livius-könyvek föl- fedezője

Egymillió font sterlinget kér a kéziratokért.
Mi történt Ovo várában?

(Cluj-Kolozsvár, szept. 22. Az Uj Kelet tudósí-
tőjétől.) Egy nápolyi professzor, Martino Fusco
nevű, akinek a régi kódexek felkutatása körül
komoly tudományos érdemei vannak, nemrégiben
a sajtó útján világgá kürtölte, hogy földezte
Livius elveszettnek hitt történeti könyveinek egy
részét és pedig az ugynevezett dekádok közül a
tizenegetől huszig terjedő műveket. Ujságírók előtt
kijelentette, hogy már 1923 eleje óta dolgozik
a pergamentre írott kézirat lemásolásán és olaszra
való fordításán, anélkül, hogy a földezésről vala-
kinek is szólt volna.

A leleplezés megrögzött nemcsak a tudomá-
nyos köröket, hanem az olasz kormányt is, amely-
nek megbizottja több ízben pübatolódzott Fusco
professzornál a kéziratok iránt. Ő azonban nem
volt hajlandó „a tudomány érdekében“ időfelölti
nyilatkozatra. A nagy titkolódásra most már a
szakemberek is megmozdultak, közöttük Terzaghi
tanár, Fusco egykori tanítványa, aki most egy a
„Mussoni“ című tudományos lap hasábjain erősen
kétségbevonja mestere földezésének komolyágát.

Pedig Martino Fusco tanár már alaposan be-
rendszekedett e találmányára. Egy római laphoz
írott levelében Fusco professzor kijelentette, hogy
a földezett kéziratokat sajátjának tekinti, egyéni
tulajdonának és azokat egy nagy Livius-kiadás
sajtó alá való rendezése után csekély egymillió
font sterlingért el fogja adni. Aazonfelül mint
tehetséges üzletember a kiadásra jögen is keresni
akar nem kevesebb mint százezer fontot.

Ezzel azonban még nincsenek kiaknázva a
Livius-kéziratokkal megkereshető jósdalmak. Fusco
ugyanis az angol fordítás jogát százezer fontért,
a németet egymillió aranymárkáért s a franciát
kétfélmillióért hajlandó eladni.

E levélben most már elég nyíltan és sok köz-
lényességgel mondja el a nápolyi professzor, hogy
a kilencedik századból való kéziratokra hogyan
bukkánt rá. Egy ezredes barátja, aki parancsnoki
Ovo váránál, magához kéréte, hogy nézze meg a
vár antik freskóit és kutsasson régiségek után.
Itt találta meg azután véletlenül az ezerszemes per-
gamentokat.

A kalandos izü leleplezés után Ovo várának pa-
rancsnoka is jelentkezett. Nyilatkozatában kijele-
nti, hogy valóban meghívta a vára a professzort, de
arra nem tud sehogysem visszemelekedni, mintha
Fusco tanár ott kéziratokat talált volna. Először
az a gyanu merült föl, hogy Fusco hamisított kódexek-
kel akarta félrevezetni a tudományos világot, de
tekintve a tudós tiszta múltját, ez a föltevés oda-

az adott helyzetben, amelyben éppen leledzik.
Csak az emberi nyelv természetében, a kifejez-
sek módjában rejlik az a látszat, hogy aki
int és fedd és a következményekre rámutat, olybá
tűnik, mintha a jövőt jóslná meg. Aki eijő a
néphez, hogy figyelmeztesse bűneire, vagy hogy
intse a jóra, az figyelmezteti egyszersmind a
bekövetkezhető csapásokra is, vagy reményt
kelt egy boldogabb jövő iránt, mindig aszerint,
hogy milyen életutat tűzött maga elé a nép. A
zsidó népleletnek egészen sajátos jelensége, hogy
voltak profétái, akiknek hivatása az volt, hogy
intsek a jóra és óvják a rossztól.

Ehhez hasonló jelenséget nem igen találunk
a többi népek életében. Milyen ritka jelenség,
hogy valaki odaálljon népe elé és intse és
feddje és fenytse és magmutassa a helyes utat,
amelyen haladnia kell. A proféta parancsra
cselekszik; de nem a király parancsának szó-
szólója, sem környezetének, sem népének, amely-
nek választott képviselője volna. A proféta ter-
mészeténél fogva proféta.

Ha a profétákhoz hasonló egyéniségeket he-
restünk a többi népek körében, leginkább meg-
közelítik a profétákat azok a költők és bölcsék,
akik szellemiek legjavát áldozták népüknek.
Azonban ezek között is hány olyan van, ak
enüstért, aranyért, anyagi javakért, vagy leg-
alább is hírnévért és tekintélyért arulta tehet-
ségét.

Az ilyesmi ismeretlen a profétáknál. Őz hi-
vatusuk első percében érzik és tudják, hogy
jutalmuk szegény, aratásuk guny és szidalo n. És
mégis betöltik hivatásukat hiven, becsülettel,
mert csak egy fontos előttük, Isten akaratának
teljesítése.

(Folyt. köv.)

adodult, hogy a pro-
fitevének az az ala-
tizenöt éve foglalkoz-
telt utn való kutsat-
gy hamisítás csemp-
teszor fix id-ája let

Izgalmas sp

(Oradea-Mare—
Az Uj Kelet tudósít-
futballderbije teg-
Török és között.
sportbotrány táma-
megfelekedett fan-
den közoly sporte-
kedete miatt. A
védje, Bartha egy-
résbe került egyet-
megtudván, mude-
rábírja erre, hogy
márközösen ne ját-
jussák akara-uka-
ajánlottak fel költ-
utazon el N-gyv-
hajlndának nyila-
taok Bartha ren-
várta viszik. Bar-
is meut ebbe és vas-
autót a lakása elé
nek j-lent-st tett,
mas emberét külc-
lakására. A bizalo-
lazásán s várták
san délután ket ő-
Koloz-vári utcai
Romulus, a NAC-
ism-relden emor-
szobába, Bartha
az e bult bizalmi-
lezszámolt tizek-
Bothát és Rein S

A hír szenzá-
mulva tudott ról-
óraa volt kitzé-
megjelent tizeze-
tárgyalta az esete-
a közönség hang-
hogy a bíró nem-
deut. Winkler bir-
kért tanácsot. M-
lesz semmiféle in-
kot. Ilyen előző-
márkőzés, ame y-
eredményezte 2-
legnagyobb rész-
ban s különbözően
tempót diktált.
bírók is a Tör-
remélték. A Tör-
és a kitzűnően
s munkácsapat-
nem jutott kife-
a veszteséget, m-
az utolsó pillan-
közvetlen köze-
vele járó két be-

Spanyol g

Madrid, szept-
a spanyolok eif-
moit riff kabill-
lattal együtt.
doni „Times“ a
tetoani spanyol-
ket Sesuan lak-
folytattak. A
követelték.

Az orosz-

London, sze-
reskedelmi kam-
kérte a kormány-
sítsák vissza a
költséget.

Amerika fe

(Uj b-
Páris, szept-
szerint Coolidge
bukaresti ameri-
román kormány-
déséről. Az elao-
Allasoknak, mi-
kell tartaniok

Önyvek föl-

a kéziratokért. Ában?

Az Uj Kelet tudósítója, Martino Fusco, a kutatás körül, nemrégiben, hogy föltedezte könyveinek egy dekádok közül a Ujságírók előtt lejárta óta dolgozik a kutatásán és olaszra fordításáról vala-

emcsak a tudományt is, amelynek elcsúszott Fusco. Ő azonban nem "idősebb" időkben, hanem most már a "új" időkben, aki most egy a hasábjain erősen ének komolyságát. Már alaposan be- egy római laphoz kijelentette, hogy csak tekint, egyéni vagy Livius-kiadás "csekély egymillió". Azonfelül mint a jelen is keresni "er fontot".

ének kiakasztva a "jövendelmek". Fusco "százezer fontért, kért s a franciát

nyiltan és sok köz- i professzor, hogy "kéziratokra hogyan", aki parancsnokai, hogy nézze meg a "régiségek után". Al az ezeréves per-

en éppen leledzik. "szelében, a kifejezés- látszat, hogy aki "vekre rámutat, olybá meg. Aki eljő a "tűnére, vagy hogy "ti egyszerűen a "is, vagy reményt "nt, mindig aszerint, "maga elé a nép. A "atos jelensége, hogy "atása az volt, hogy "szól.

nem igen találunk "en ritka jelenség, "e elé és intse és "tasma a helyes utat, "próféta parancsra "parancsának szó- "am népének, amely- "olna. A próféta ter-

ó egyéniségeket ke- "en, leginkább meg- "a költők és bölcsék, "dozták népeiknek. "y olyan van, ak "vskért, vagy leg- "lyért arulta tehet-

prófétáknál. Őz hi- "és tudják, hogy "ny és szidatón. És "híven, becsülettől, "k, Isten akaratának

(Fv.)

módosult, hogy a professor megörült. Ennek a föltevésnek az az alapja, hogy Fusco tanár már tizenöt éve foglalkozik Titus Livius elveszett könyveit után való kutatással. Meglehet, hogy valahol egy hamisítást csempésztek eléje és az ideges professor fix ideje lett a föltedezett Livius-dekád.

Izgalmas sportbotrány Nagyváradon

(Oradea-Mare—Nagyvárad, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyvárad kerület futballderbije tegnap zajlott le a NAC és a Törökvas között. A mérkőzés előtt sajnálatos sportbotrány támadt a szimpatikus NAC néhány megfélemedett fanatikus vezetőjének minden komoly sporttembő elítélendő cselekedete miatt. A Törökvas egyik legjobb hátvédje, Bartha egy ügyből kifolyólag nézeteltérésbe került egyetértés vezetésével. A NAC ezt megtudván, mindenét elkövetett, hogy Barthát ráírja arra, hogy a vasárnapi döntő bajnoki mérkőzésen ne játsszon s hogy néhányan érvényre juttassák akarukat, Barthának tizenkétezer lejti ajánlatot fel költség címén, hogy erre a napra utazzon el Nagyváradra. Emellett még arra is hajlandóak nyilatkoztak, hogy egy autót bocsátanak Bartha rendelkezésére és azzal el Kolozsvárra viszik. Bartha szombat este szinteg bele is ment ebbe és vasárnap délután két órára kérte az autót a lakása elé. Erről egyetértete vezetésének jelentést tett, amely a Törökvas több bizalmas emberét küldötte ki erre az időre Bartha lakására. A bizalmi emberek elbujtják Bartha lakását s várták az autót megérkezését. Pontosan délután két ókor egy autó érkezik Bartha Kolozsvári utcai lakása elé, amelyen Botha Romulus, a NAC titkára, Rein Sándor és egy ismeretlen ember ültek. Amint beléptek a szobába, Bartha egy megbeszél jellel előlívta az e birt bizalmi embereket, akik az asztalra lezámolt tizenkét darab ezret lefoglalták, Bothát és Rein Sándort alaposan elverték.

A hír szenzációként hatott és pillanatok múlva tudott róla az egész város. Délután négy órára volt kitűzve a mérkőzés időpontja. A megjelent tízezer főnyi tömeg csoportokban tárgyalta az esetet, ami által a mérkőzés előtt a közönség hangulata annyira feszültté vált, hogy a bírő nem mert a mérkőzést megkezdni. Witske bírő felkérésre dr. Morart és töle kért tanácsot. Morar megajánlta, hogy nem lesz semmiféle incidens és kezdje meg a játékot. Ilyen előzmények után vette kezdetét a mérkőzés, amely a NAC szerencsés győzelmét eredményezte 2:1 (1:1) arányban. A játékidő legnagyobb részében a Törökvas volt frontban s különösen az utolsó husz percben olyan tempót diált, hogy a legfanatikusabb NAC hívek is a Törökvas nagyarányú győzelmét remélték. A Törökvas csapatok gólképzetlensége és a hitetlen működő NAC-védelem miatt a munkáscsapat nyomászó fölénye gólokban nem jutott kifejezésre. Fölényének köszönheti a veszteséget, mert az előrenyomult védelmet az utolsó pillanatban Drescher megfutotta s közvetlen közelről berúgta a győzelmet és a vele járó két bajnoki pontot szerző gólt.

Spanyol győzelem Marokkóban

Madrid, szeptember 22. A teteáni fronton a spanyolok elfoglalták a husz nap óta ostromolt riff-kabil állásokat, több környező magaslattal együtt. Tangeri jelentés alapján, a londoni "Times" azt írja, hogy meghiusultak a teteáni spanyol hatóságok tárgyalásai, amelyekket Sesuan lakosainak bántatlan elvonulásáról folytattak. A riff-kabilok feltétlen megadást követeltek.

Az orosz-angol szerződés ellen

London, szeptember 22. A tengerészeti kereskedelmi kamara egyhangú határozatban felkérte a kormányt és a parlamentet, hogy utasítsák vissza az angol-orosz szerződés ratifikálását.

Amerika fentartja tiltakozását az új bányatörvény ellen

Páris, szeptember 22. Washingtoni jelentés szerint Coolidge elnök kiküldetésen fogadta Jay bukaresti amerikai követet, aki jelentést tett a román kormányról a petróleumügyben tett intézkedéseiről. Az elnök kijelentette, hogy úgy az Egyesült Államoknak, mint a többi érdekelt hatalmaknak fenn kell tartaniuk tiltakozásukat a bányatörvény ellen.

Felfüggesztették állásától a nagyváradai pénzügyigazgatót

Sulyos visszaélésekkel vádolják Coroiu Sándort, a nagyváradai pénzügyi inspektort. Jelentkeznek a megszarolt kereskedők és iparosok

(Oradea-Mare Nagyvárad, szept. 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradai pénzügyigazgatóság pénzügyi inspektora, Coroiu Sándort tegnap délelőtt Olteanu aradi pénzügyi adminisztrátor felfüggesztette állásától. A felfüggesztésre a Coroiu által elkövetett sulyos visszaélések sorozata adott okot.

A pénzügyminisztériumban már régen értesültek Coroiu visszaéléseiről, akiről az a hír járta, hogy a nagyváradai kereskedőket és iparosokat sorra megszarolta. A pénzügyminisztérium által annakidején kiküldött vizsgálóbiztos, Peireanu adóügyi inspektor teljes mértékben beigazolta látta a Coroiu ellen felhozott vádakát és a pénzügyminisztériumban részletes jelentést tett az inspektor visszaéléseiről.

Coroiu a múlt hét szerdáján Bukarestbe utazott, ahol interveniálni igyekezett annak érdekében, hogy tekintsenek el felfüggesztésétől. Intervenciója azonban nem járt eredménnyel, mert a pénzügyminisztérium közben Olteanu aradi inspektort bízta meg a felfüggesztés foganatosításával, ami a tegnapi nap folyamán meg is történt. A vizsgálat szenzációs részleteket derített ki Coroiu Sándor zsarolási manővereiről melyekkel számos nagyváradai iparos és kereskedőt károsított meg érzékenyen. Olteanu azon felhívására, hogy bárki, akinek panasa van Coroiu ellen, tegyen szonnal jelentést a pénzügyigazgatóságnál, a tegnapi nap folyamán számos nagyváradai iparos és kereskedő jelentkezett a pénzügyigazgatóságon, akiket Coroiu érzékenyen és a leg-

kiméletlenebb eszközökkel károsított meg.

A felhívásra először Gerber Ignác kocsigyártó jelentkezett, aki elmondotta, hogy Coroiu az elmúlt télen egy hatezer lej értékű szánkát vásárolt, amelyért mindössze 1000 lejt fizetett ki. Mikor Gerber a további fizetésre szólította fel Coroiut, ez végrehajtót küldött a nyakára és adóhátralék behajtása címén árverést foganatosított ellene.

Coroiu egy alkalommal a Feketeszerdi Üvegipari Rt. gyártelepére szállt ki „szemlét” tartani, mely alkalommal a legdrágább üveg- és porcellánszervizet ajándékozta megának. Ezenfelül számos Rákóczi-uti szabó, diszmutáru- és férfidivat-kereskedő tett jelentést arról, hogy Coroiu mindegyiküktől szőnyegeket, diszmutárukat, ruhákat vásárolt, anélkül, hogy a megküldött számlák kiegyenlítésére hajlandó lett volna. Azoknak, akik többször merték a számla kiegyenlítését sürgetni, Coroiu egy-egy esetben végrehajtót küldött nyakára és kiméletlenül behajtotta a sokszor jogtalan adóköveteléseket is.

Megemlítsérem méltó körülmény, hogy Coroiu ellen az első feljelentést hivatali alárendeltjei tették meg. Ezeknek a tisztviselőknek intervenciójára küldte ki a pénzügyminiszter Peireanu bukaresti pénzügyi inspektort a Coroiu ellen felhozott vádak megvizsgálására, amelyet teljes mértékben beigazolás is nyertek.

A felfüggesztés végrehajtására kiküldött Olteanu aradi pénzügyi adminisztrátor a nagyváradai pénzügyigazgatóság ideiglenes vezetésével Iliescu helyettes adminisztrátort bízta meg.

A népszövetség plenáris ülése

Genfben attól tartanak, hogy az angol parlament nem ratifikálja a leszerelési egyezményt. Nemzetközileg megszervezik a tranzitforgalmat. Törökország népszavazást követel a mosszuli kérdésben

(Genf, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A népszövetség tegnapi közgyűlése a be- terjesztett bizottsági jelentésekkel foglalkozott. Elfogadták a tranzitforgalom és az egészségügyi szolgálat internacionális megszervezéséről, valamint a rendőrségek nemzetközi együttműködéséről szóló jelentéseket. Végül pedig Sallandra olasz delegátus nagy tetszés mellett közölte, hogy Rómában

aláírták az olasz svájci barátsági és döntőbírósi szerződést,

mely szerint minden vitás kérdést döntőbíróssággal követelek elintézni. Ezzel kapcsolatban Motta svájci elnök rámutatott a döntőbírósi elv haladására és örömet fejezte ki az első szerződés megkötése fölött.

A délutáni ülésen megkezdtek a mosszuli petróleumtelepek kérdésének tárgyalását. Parmoor lord angol delegátus kifejtette a brit álláspontot, mely szerint a mosszuli probléma Anglia szempontjából csak határkérdés, amelyet a népszövetségnek kell szabályoznia. Eppen ezért javasolja, hogy a népszövetségi tanács küldjön ki az ügyben nem érdekelt személyekből összeállított bizottságot, amely

az Irak és Törökország közötti határ

kérdését a helyszínen megvizsgálja. Fethy bég török delegátus sajnálattal konstatálja, hogy az angol és török álláspont körül mélyreható ellenét van. Nyomatékosan kifejti, hogy a helyszínen semmiféle vizsgálóbizottság nem tanulmányozhatja a határviszonyokat, mert az ilyen vizsgálatnak csak igazságtalan eredménye volna. Törökország ezért visszautasítja a bizottság kiküldéséről szóló javaslatot és ragaszkodik a népszavazáshoz. Előnk vita után a népszövetségi tanács Branting svéd delegátusnak a kérdés előadójának javaslatát fogadta el, mely szerint a tanácskozóknak alkalmat kell adni az ügy alaposabb megvizsgálására.

A politikai bizottság Franciaországnak azt a javaslatát tárgyalta, hogy

a népszövetség foglalkozék a georgiai szabadságharc kérdésével.

A bizottság nem határozott, csupán azt az eszmét vetette fel, hogy azok a hatalmak, amelyek Georgiát és a szovjetállamot elismerték, közbélelhetnének a konfliktus elsimítása érdekében.

A második bizottságban az olasz delegátus kérte, hogy gazdasági konferenciát hívjanak össze a nemzetközi kereskedelem korlátozásainak megszüntetéséért.

A kínai delegáció kormányától táviratot kapott, amelyben értesíti, hogy Kína elégedetlen, amiért nem kapott tagságot a népszövetségi tanácsban.

A pekingi parlament elhatározta, hogy Kína kilép a népszövetségből,

ha Kína ez idén nem kapja meg a tanács- tagságot.

Népszövetségi körök aggodalommal látják, hogy a leszerelési megállapodásokkal szemben az angol sajtó egy része elutasító magatartást tanúsít. Attól félnek, hogy a tav, habár Genfben teljesen meg- egyeztek a leszerelés kérdésében, könnyen meg- hiúsulhat, ha az angol parlament nem ratifikálja a genfi határozatokat.

A francia parlament ratifikálását kétség- telennek tartják,

de hangsúlyozzák, hogy Franciaország addig nem megy el a janusba tervezett leszerelési értekez- letre, amíg Anglia előzetesen nem ratifikálta a genfi konferencia erre vonatkozó jegyzőkönyvét.

A népszövetség katonai bizottsága folytatja tanácskozásait a volt központi hatalmak katonai ellenőrzéséről. A tanácskozások szigorúan titkosak. A külföldi lapok tudósítanak, bizalmas értesülések szerint,

az ellenőrzőbizottság nemcsak katonai szakértőkből, hanem polgáremberekből is fog állani.

Ez a szery gyűjtés össze az adatokat, nemcsak a legyűzöttek, hanem valamennyi ország haderejéről. A semleges államok nem nevezhetnek meg katonai szakértőket, ugyisintén Németország, Ausztria, Magyarország és Bulgária sem kapnak képviseletet a katonai bizottságban. Nem bizonyos azonban, hogy a népszövetség tanácsában ez a tervezet többséget kapjon. Sokan ellenkeznek, köztük Anglia, Olaszország és Svédország, amelyek helytelenítik ennek a szervnek megalakítását és az egész intézmény jellegét.

A népszövetség határozati javaslatot fogadott el, mely szerint az egyes államok megengedik a nemzetközi táviratokban az eszperantó nyelv használatát.

A freudizmus után

A napokban ismertette az Uj Kelet dr. Kahána Ernő kitűnő tanulmányát az Adler-féle individuálpiszichológiáról. Dr. Kahána ezzel kapcsolatban ma az alábbi levelet intézte hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Kissé megkésvé jutott kezeimhez az Uj Kelet szeptember 15 iki száma, melyben Salamon Lászlónak az individuálpiszichológiáról szóló kritikai megjegyzései könyvem ismertetésével kapcsolatban megjelentek. Uj eszmék terjedése sohasem történik ellenállás nélkül, de mennél igazabbak azok, annál inkább hasznukra válik az ellenállás, a kritika s ezért az ellenállók, a „kritizáló“-kat ugyanez a köszönet illeti meg, mint az eszmék terjesztőit. A közömbösek, a kényelemszereteből vagy presztizs-féltésből állást nem foglaltok és fölünyeskedő aranyközépútasok az eszmék igazi ellenségei.

Salamon László ugyan elég határozottan állást foglalt Adler tanításai ellen — amennyire ez egy pár kritikai megjegyzés keretében lehetséges — mégis: pár mondata a kézlegintő elintézés látszatát keltheti és ez késztet arra, hogy Szerkesztő urtól e pár sor szives lekötését kérjem.

Mindenekelőtt tudnia kell az olvasónak, hogy itt nem egy legújabb „filozófiai elméletéről“ van szó, mely legjobb esetben a ráérő tudósok szórakozásul vagy bosszantásul szolgálhat, melyet tehát francéi „maré izé“ mosoly kíséretében elolvasatlanul félre tehetünk, — hanem minden emberi lélekre érvényes törvényszerűségek felfedezéséről, melyekhez sok-sok beteg és féligbeteg lélek mely megfigyelése és összevetése által jutott el Adler s amelyekből végső következtetésként kiderül, hogy az idegesség azért korunk betegsége, mert korunk a **tulhajtott individualizmus** kora. Az individualizmus elfajulásának konstataálásában ma már mindenki egyetért, — ezért születik ma már az ember a „kollektív társadalom“ jelszavával a szájában. Perze, ezt a kollektív társadalmat hiki eszét ilésének, sőt politikai álláspontjának megfelelően képviseli el, némelyikünk egy is, hogy benne a kecske is jóllakjék s a káposzta is megmaradjon.

Az individuálpiszichológia nem állít fel **szociológiai** elméleteket, mert ez túlmenne célkitűzésein. Csak az bizonyos, hogy az idegességmentes társadalmat csak az **egyéni hatalom leépítésének** bázisán tartja elérhetőnek. Ideálja valóban az átlagember, de nem a mai hatalomvágytól és egyéni hiúságtól fűtött, hanem a közösségbe, a szeretet jegyében beolvadó **öntudatos** átlagember: a **Mitmenschen**. Az egyéni becsúgytól vezérelt embertípus helyét a közösségi érzéstől átítatott embertípus foglalja el, s ha ez az élet színtelenebb is volna, mint a mai, de megelégedettebb, bensőbb, tartalmasabb és melegebb! És a zsenik sem hiányoznának — de ezek az igazi zsenik, az **emberiség irányítására** fokozott közösségi érzésük folytán **predesztináltak**, a produktívak. Hiányoznának a törtető, kiknek tevékenységéből legfeljebb melléktermékként adódik a közösség számára valami haszon, melyet drágán fizet meg és teljesen hiányoznának a hiúságból remboló zsenik.

Egyébként a gonosztevőnek és zseninek **lélektani** egyenértékűsége rég ismert, bár csak Adlertől lélektanilag megvilágított jelenség és nem jelenti — Adler tanításaiban sem — a **társadalmi** egyenértékűséget, éppogy nem, mint a zseni és az ideges lélektani egyenértékűsége.

Mindegyáram elfoglalt emberek vagyunk s nem érünk rá fantasztikus elméletek olvasásával tölteni az időt. Ha Adler tanításai sem jelentenek többet „ragyogó fantáziánál, művészi dialektikánál és merész feltevések kód-matériájánál“, ugy velük sem tehetnénk hivatelt. De vajjon fantázia, merész feltevés-e csupán az, midőn a szigorú tényeken iskolázott, eredetileg belgyógyász Adler meglátja a minden ideges léleke mélyén rejtegetett határtalan becsúgyat, a mögötte rejlő, minden idegében időnként fel-felnyomuló elégtelenségi érzést: a **kardcsörtetés mögött a halálfélelmet!** Midőn felismeri a szociális élettel való folytonos összeütközéseiben e két tényező aknamunkáját! Midőn rájön, hogy **lényegileg** mindnyáján ilyenek vagyunk! Igaz, hogy mi, Adler követői, ma abszolút érvényűnek tartjuk a lelki életéről alkotott sémáját, melybe „az élet, a lélek, a szerelem ezerréti megvilágulásai“ nemesak hogy hiány és erőszak nélkül beilleszthetők, hanem **egységes és egyéni értelemmel** telíthetők, de lehet, hogy jönni fog majd egy pszichológus Einstein, aki ki fogja mutatni — mint a fizikus Einstein az ő szakkiródalmasában —, hogy ezek a törvények bizonyos szélsőséges esetekben elvesztik **teljes** érvényűket s csak bizonyos módosításokkal, kikötésekkel alkalmazhatók. A **gyakorlati** élet

számára azonban **épgy meg fog maradni teljes érvényűk**, mint ahogy a mérnök Einstein után is az euklideszi geometria tanítása szerint 180°-nak veszi a háromszög szögének összegét, abszolút mezdulatlanak a teret, mindig lefelé irányulónak a gyorsulást, stb., stb.

És az individuálpiszichológia csak a gyakorlati élet számára szolgáló tanítás, nem metafizika!

Salamon László sok részletigazságot talált Adler tanításaiban. Éa is ezzel kezdtem. Azonban a részletigazságok egyre szaporodtak és végül **dífogó megismeréssé** egyesültek, amint tanulmányozásukba

egyre jobban belemélyedtem. E megismerés utján természetesen eleve elárja maga elől az, aki Anatole France „Epikuros kertjé“ nek jelégjével indul el utjára. Annak lelkében a lesújtó kritika már készen áll, mielőtt elindulna, mert e jelég már e készségnek szülötte.

Fogadj, Szerkesztő ur, soraim szives lekötéséért hálás köszönetemet és őszinte nagyrabecsülésemet.

Ditró, 1924 szeptember 19-én.

Kész hive
Dr. Kahána Ernő

A kormány jelentése a beszarábiai eseményekről

Hivatalos jelentés szerint teljes a rend és a nyugalom Beszarábiában

(Bucaresti-Bukarest, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány a következő komünikát adta ki a beszarábiai támadás ügyében:

Szeptember 12-én harminc rabló a tenger felől érkezve partra szállt Beszarábia déli részén. A rablók 12 órákor megtámadták Nicolavca községet, a táviró- és telefonvonalakat összerongálták, úgy-hogy a község teljesen el lett vágva a külvilágtól. A község primárját és annak feleségét, két csendőrt és még egy polgári lakost meggyilkolták és azután a vásárra jött kereskedőket kizsákmányolták, majd három szekeret árukkal megrakva eltávoztak a községből. A rákövetkező napokon egészen szeptember 20-ig a rablók, akiknek e vidéken számos

büntársuk volt, megtámadták Tatarbanar és Cismele, valamint Galiveste községeket, kifosztották és terrorizálták a lakosságot. Ismailból azonnali csapatokat küldtek a rablók ellen, amelyek a rendet a helyi lakosság segítségével mindenütt helyre állították. A harcban a rablók egy része elesett, a többit elfogták. A vizsgálat megállapította, hogy a támadók az országba titokban becsomagolt fegyverekkel és municiókkal voltak felszerelvek. Jelenleg az egész vidéken teljes a rend és a nyugalom. A hatóságok folytatják a vizsgálatot.

Szerdán minisztertanács lesz, amelyen Tatarbanar, aki holnap érkezik vissza Beszarábiából, beszámol az ottani vizsgálat eredményéről.

Plágiummal vádolják Anatole France-ot

Páris konzervatív sajtója kampányt indított a világhírű író ellen

(Páris, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A francia sajtót néhány napja az a kérdés izgatja: plágizál-e Anatole France, a Nobel-díj nyertese, vagy nem? Első ízben a Mercure de France, ez az előkelő és magas színvonalu folyóirat mutatott rá, hogy Anatole France könyveiben egész részletek vannak, amelyeket a francia próza nagymestere valószínűleg régi, jórészt középkori munkákból vett át és fel is sorol husz munkát, amelyek felütáson hatottak a világhírű íróra. A Mercure de France csak reminiscenciákról beszél és a plágium vádját nem emeli fel.

A konzervatív lapok már nemesak reminiscenciákról beszélnek, hanem plágiumról, a szó legújszerűbb értelmében. Kiderült, hogy France egyik leghíresebb regénye, a Ludláb királyné születését és sok érdekes részletét a Le comte de Cabalis című 1750-ben megjelent könyvnek köszönheti, amelyben a szerző De Villars abbé egy elképzelt német kabalistával, Gabalis gróffal vitatkozik a titkos tudományokról és a világ szellemeiről.

De Villars könyvében öt beszélgetés van.

Fejezze ki minden jókívánságát az Uj Kelet utján Roshasana alkalmából.
A közlés díja a K. K. L. utján Erec Jisrael felépítését szolgálja.

Mindenki jókívánságát **névszerint és lakóhely szerint** közöljék.

Ha valaki a K. K. L. javára 250, azaz kétszázötven leivel váltja meg üdvözlését, akkor a következő formában közli ezt az Uj Kelet:

X. Y.
boldog új esztendő kíván rokonainak és jó zsidó ismerőseinek (v. vendéközségének stb.)
Zsidó כוחים

vagy:
X. Y.
Kereskedő
Zsidó כוחים

Aki a K. K. L.-nek ötszáz lejes megváltást fizet, az előbbinél kétszeres nagyságban, tehát a következő formában közli az Uj Kelet a hirdetését, pl.:

Első Nagyvárad Kóser Szalámigyár ez uton kíván minden jót az új évről üzletfeleinek.
Oradea-Mare כוחים

Aki a K. K. L.-nek 1000 lejt juttat, annak üdvözlését 7 cm. magas keretben helyezzük el az Uj Kelet ünnepi számában. Ezer lejen felül, megfelelően változik a hirdetés nagysága.

A Ludláb királyné tízenharminc fejezete nemesak gondolatokban, mondásokban, fordulatokban és színekben hasonlít a forráshoz, hanem itt France ugyszólván teljes egészében átveszi a negyedik beszélgetést, sok helyen szóról-szóra, sok helyen nagyon kevés, főként stilisztikai módosítással.

Ere a fejezetre alapítják a France ellenesek plágium-vádjukat. A két szöveget egy tucat újság közölte az összehasonlítás kedvéért, heves és szenvedélyes támadások jelentek meg a francia próza nagymestere ellene, azonban a legelfogultabbaknak is el kell ismerniök, hogy a vádlók a harcban alulmaradtak, pedig France egy szóval sem válaszolt vádjaira. Alulmaradtak azért, mert nagynevű irodalomtörténészek és kritikuskok jelentették ki: olyan nagy írónak, mint France, jogában áll egyes források szövegszerű átvétele is, hiszen éppen abban rejlik írói nagysága, hogy egy kor eszméit és elfelejtett alakjait kelti életre művészetével, a saját tehetségének szárnyain emelve ki az ismeretlenség homályából, megfelelő keretbe helyezve.

Egyáltalában nincs joga megütközni szor senkinek sem, ha Anatole France, akinek nagy-szerű felkészültségét és zseniális talentumát a legelváultabb ellenfele sem meri kétségbevonni, egy-egy elfelejtett szerzeseti naplót használni fel a kor lelkének életrekeltségére. A pinguinek szigetének, A pártító angyaloknak, A fehér köveknek minden sora és minden gondolata eredeti. Ha pedig a Ludláb királynének akad olyan sora, amely egy szerzeset könyvében látott először napvilágot, a könyv egységes gondolata kizárólag Anatole France tulajdona.
A plágiumvita javában folyik és több lap összehasonlító szövegeket közöl France és Villars munkáiból.

— A Kazántulajdonosok Szövetsége fuzionált a Nagyiparosok Szövetségével. A kolozsvári Kazántulajdonosok Szövetsége legutóbb megtartott ülésén elhatározta, hogy fuzionál a Nagyiparosok Szövetségével, mert ezen fuzió révén sokkal hatá-sorabban tudja érdekeit a kormánynál érvényesíteni. A fuzió csak adminisztratív jellegű, amennyiben a Kazántulajdonosok Szövetsége ezentul is megtartja önálló jogi személyiségét és csupán az ügykezelés tekintetében olvad bele a Nagyiparosok Szövetségébe. A kazánvizsgálatokat ezentul is a Kazántulajdonosok Szövetsége fogja végezni. A fuzió adminisztratív ügyeinek megbeszélése végett egy a Nagyiparosok Szövetsége, mint a Kazántulajdonosok Szövetsége közös értekezletet fognek tartani, amelyen a fuzió további részleteit beszélük meg.

— Orvosi hír. Dr. Burger Erzsébet fogorvos a nyári szünet után rendelését újból megkezdette Str. N. Jorga (v. Jókai u.) 2. szám alatt. Rendel délelőtt 10–12., délután 3–5 ig.

KÖZGAZDASÁG

Az új üzletberek és a háztulajdonosok

(Cluj Kolozsvár, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától) Az Uj Kelet, mint a különböző gazdasági érdekcsoportok véleménynyilvánításának szabad fóruma, a nemrégiben lezajlott országos kereskedői kongresszus alkalmával helyt adott Weisz Zoltán cikkének, melyet „A kereskedők kongresszusa és a Vadul Comercial” címen közöltünk. Weisz Zoltán cikke az üzletbérleti kereskedők álláspontját vette védelmébe.

Targyalóságunknak tesszünk eleget, amikor egy hozzáink beérkezett háztulajdonos cikkének adunk helyet, anélkül, hogy akár pro, akár kontra állást foglalnánk ebben a kérdésben. Az üzletbérletekre vonatkozó háztulajdonosi felfogást a következőkben ismertetjük:

— A boltbérletnek a háztulajdonosokkal szemben hangzottatott éles kritikája egyáltalában nem mondható objektívnek. A bérlet semmit sem fektettek be az évek folyamán a megrongálódott házakba és főleg fillér sem jutottak olcsó kamat mellett a háztulajdonosoknak arra, hogy a házba újabb pénzt fektethessenek bele. Azzal, hogy a háztulajdonosok bérbe adta a boltok a boltbérletet, a bérlet nem szerzett örök jogot a boltbérletre. A háztulajdonos, aki házat a háború előtt véres verejéssel kiúzdott kamatok mellett, drága pénzen vette meg, kénytelen tenni, hogy a bérlet abban, ha nem is ingyen, de olcsó áron nagy jövedelmeket hozó üzletet folytathassa.

— Nagyon elcsodálkoztató, hogy a bérlet zokon veszik a tíz éven át sanyargatott háztulajdonosok megmozdulását, akik házaik fölött végre rendelkezési joggal akarnak élni. A bérlet kritikájának akkor volna jogszerű, ha a nagyobbára meggazdagsodott bérlet építkezésekre fogvának, amit éppen azért nem cselekednek, mert ők is jól tudják, hogy háztulajdonosnak lenni manapság nem rentabilis üzlet.

— Weisz Zoltán ur cikke azt mondja, hogy a boltokat bérlet kereskedők és iparosok szívesen teszik teljesen tönkre a Vadul Comercial. Ugy beszélnek erről, mintha a háztulajdonosnak az volna az érdeke, hogy ne tudja kiadni boltbérletét, ami annál is inkább komolytalan felfogás, mert a háztulajdonosok nem rejthetik el üzletbérletüket. Egész biztos, hogy a háztulajdonosok kényszerítve vannak arra, hogy üzletbérletüket vagy ennek, vagy annak a kereskedőnek bérbeadják hiszen a háztulajdonosoknak nem áll rendelkezésére pénz, amellyel jó üzletet bonyolíthatnak le. Ez a körülmény teljesen biztosítja azt, hogy a bérlet nem maradnak majd bolt nélkül ha az üzlet jövedelméből telik mindenfajta fényezésre, úgy kell hogy boltbérletre is teljen. A kereskedők elfelejtik, hogy a lejérteke élelmiszkerek vonatkozásban a békebeli két fillérnek, ruházat és hasonló cikkek-nél egy fillérnek sem felel meg. A cikkíró által felajánlott százszázalékos emelés így a háztulajdonosokra nézve ugyiszólván semmit sem jelent, mert hiszen a százszázalékos felemelt bérlet összegért nem kaphatja meg az árut ugyan-ebben az arányban számított áráért.

A cikkíró szerint a kereskedők nem ingyen akarják a boltbérletet, hanem csupán jogukat akarják érvényesíteni. Ezzel szemben elfelejtik, hogy a háztulajdonosok is ragszkodnak jogaikhoz és végsőkig fognak menni a jog érdekében a represszáliák és retorziók terén. A kereskedők akkor járnak el helyesen a maguk érdekében, ha igazuk védelmére nem a hatóságoknál keresnek oltalmat, hanem békés módon igyekeznek a bérlettel az ellentéteket kiegyenlíteni. A

háztulajdonosokat eléggé sújtja a lakások bérletére vonatkozó új rendelkezés, amit azonban kénytelenek akceptálni, mert jól tudják, hogy a lakók legnagyobb része szegényemberekből áll. A háztulajdonosok tehát csakis a gazdag, vagy jómódu kereskedőknél regresszáliák magukat. A háztulajdonos épügy nem adhat ingyen, vagy poton áron a boltbérletnek üzlet helyiséget, mint ahogy kereskedő sem ad a háztulajdonosnak semmit sem ingyen, vagy poton áron.

— A nagyvárosi iparkamara és csarnok akciója az új vámolási rendelet ellen. Megírta az Uj Kelet, hogy az aradi pénzügy igazgatóság, méltányolva a kereskedők súlyos helyzetét, felfüggesztette azt a sérelmes rendeletet, mely szerint a vámnál csak akkor lehet kiadni az importált árut, ha a címzett igazolja, hogy nincs adóhátraléka. A nagyvárosi pénzügyigazgató, Coroiu is megígérte a nagyvárosi kereskedőknek, hogy felfüggeszti a sérelmes rendeletet. A bibartüspöki vámfőnök erre azt a kijelentést tette, hogy a pénzügyigazgatónak nem áll jogában a rendeletet felfüggeszteni s így továbbra is ragszkodik az adóbizonyítványok bemutatásához. A nagyvárosi kereskedelmi és iparkamara és a Csarnok főtákarai most távirati uton kérték a pénzügyminisztert arra, hogy ne csak függeszse fel, hanem véglegesen is vonja vissza a sérelmes rendeletet, mely teljesen megbénítja a lehetetlenné teszi a nagyvárosi kereskedelmet.

— Megkezdik az új vámtarifa revízióját. Megírta az Uj Kelet, hogy a kolozsvári Nagyiparosok Szövetsége az UGIR bukaresti központja útján akciót indított az új vámtarifa egyes, a belföldi ipar érdekeit keresztező intézkedéseinek revíziója érdekében. Mint Bukarestből jelentik, az akció teljes mértékben sikerrel bízta. A pénzügyminiszter elhatározta egy bizottság létesítését, melyben az ipari érdekeltségek reprezentánsai is helyet foglalnak, melynek az lesz a feladata, hogy a vámtarifa revízióját keresztülvigye.

— Kiállítás rendez a dévai ipartestület. Dáváról jelentik: Az ipartestület elhatározta egy bunyadmegyei ipari kiállítás rendezését. A kiállítást az ipartestület negyvenéves fennállásának jubileumával egyidejűleg fogják megrendezni.

— A pénzügyminiszter a külföldi tartozások fizetését sürgeti. Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter táviratban fordult a kereskedelmi miniszterhez, akit arra szólított fel, hogy a kereskedelmi kamarák tegyenek meg minden lehetőséget arra, hogy a romániai kereskedők külföldi tartozásaikat pontosan kiegyenlítsék.

— Redukálják üzemüket a ruszinszói malmok. Munkácsról jelentik: Munkács város legnagyobb malma munkahiány következtében beszüntette üzemét. A ruszinszói malomtulajdonosok emlékiratot intéznek a kormányhoz, melyben a lisztbehozatal korlátozását fogják kérni és egyben kérelmezni fogják, hogy liszt helyett inkább gabonát importáljanak.

— Huszonhatszázalékos illetéket rónak ki a Franciaországba érkező német árukra. Párisból jelentik: A francia hivatalos lap rendeletet közöl, mely szerint október 1-től kezdődőleg huszonhatszázalékos illetékkel rójják meg a német árut a jóvátételi számla javára. Hivatalos körök szerint ez az intézkedés nem irányul a németek ellen, csupán praktikus eljárás a jóvátételi összeg egy részének behajtására. Ez az intézkedés a francia-német kereskedelmi szeszkeztetést nem fogja befolyásolni, sem pedig Franciaországnak más államokhoz fűződő viszonyát.

— A fémiparban újra érezhető Németország versenye. Brüsszelből jelentik: A belga szénbányák legutóbb lezártították a szén árát, de ennek dacára sem tudnak sikerrel versenyezni a német szénrel. A német fémipar kezd igen nagy nyomást gyakorolni a belga fémiparra, úgyannyira, hogy ma már a belga piacokon olcsóbban lehet német gyártmányu acélt kapni, mint belga gyártmányut. A német verseny a belga textiliparban is érezhető hatását, ami a legtöbb gyárban üzemredukcióra vezetett. A belga textilipar számol azzal a lehetőséggel, hogy a német verseny hatására alatt ismét lefegja szállítani az árakat.

Rudolf Mosse No. 400

SANDOR AGOSTON
UTÓDA

CLUJ
Unió-u. 2

Férfidivat különlegesség, legfinomabb fehérneműk saját műhelyemben készünek

Double raglanok
férfi- és fiuruhák

M. Neumann
cégnél Cluj, Piata Unirii 14.

Zsák-Ponyva

Vétel! Eladás

Kölcsönnyel, javítóműhely

Albala Izsó Timisoara
II. Piata Traian 2. szám. Sürgöncym: Albala Timisoara-Fabrica Interurban telefon 60

Legjobb **harisnya** kapható

SANDOR TESTVÉREK
kötött, szövött rövidáru házában, G. Ragale **Ferdinand 13.** Nagy választékban érkeztek perzsa, szmirna és jumper fonalak. Női, férfi és gyermek-harisnya nagy választék. Nagy választék férfi fehérneműkben. Legolcsóbb bevásárlási forrás.
Sirocco 84

Őszi és téli női kabátkelmék
velour, delaine, cashemir, biberette és sill plüssök minden színben kaphatók mintavásárlási lezártított árak mellett URANIA divatházban, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 34. Urania-mozgóló szemből. Sirocco 166

Reg. Ferdinand 34.

מחזורים Ocassio
Alapítva 1890.

Mirjamok, selyem és gyapjú Talcsok, imakönyvek, Machsorok mindenféle fordításban és nagy választékban kaphatók

Anton Rosenzweig Cluj, Piata Mihai Vi-38
zsido könyvkereskedésében, teazul

Mindenféle tömitéseket szállit Grossmann Jenő Nagyvárad Baross-utca 10. szám. Sürgöncym Grossmasin. — Telefonszám: 2-86

Csehszlo
híradás
kölcsönt
szemben
a kölcsön
szerint
Amerika

A ma
következt
let muta
A követ
Oszták
398, cseh
37-90, de
10-80,
8-85-8-

Buka
London
37-50, B
Buka
47, leva
francia
380, de
lengyel
sorona 2
Zürich
amsterda
629 00,
2800
1582 50
740 00
102 50.

A
de külö
lej ujab
külföldi
általános
a követ
barchet
vászon

Zava

A budap
játsszót
szívia

A
nap kez
gesen a
három
közésk
ett azt
itt gyor
is így u
mindig

A C
az első
ba a C
távolm
mértéke
lett vol
késedei
méraőze
vezetés
rátságo
nabb m
ban a
vaskodé
Matta
a fogye
Uni
Adorj
méraőz
Nag
Biro: E
Ara
3:2 (C
vereség
Mar
Biro: S
tartálék
volt a j

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Színházi iroda közleménye

A Vörös Malom. A bemutató előadás hatalmas szereplővel kerül színre minden este a Vörös Malom. A siker napról-napra fokozódik, a zsufolt színház közönsége lélekzet viszszafajtván figyeli az előadást és nyílt színeken éppen úgy, mint felvonás és darab végén hosszantartó és kitörő tapssal jutalmazza a három főszereplőt: Poór Lilit, Ihász Aladárt és Forgács Sándort. A „Vörös Malom” szombat estig marad műsoron. Miután a komplikált grandiózus gépezetet szét kell szedni s összeállítása ismét hosszabb időt vesz igénybe, aki még nem látta a „Vörös Malom”-ot, annak e héten kell megnéznie, tekintve hogy a szombat esti előadás után egy darab időre lekerül a műsorról. Jegyeikről előre tanácsos gondoskodni, mert az előadás napján eddig még sohasem volt jegy a pénztárnál az esti előadáshoz.

Mézeskalács. A „Vörös Malom” után újabb szenzációra készül a színház. Olyan szenzációra, amely bizonyára éppen olyan érdeklődést és izgalmat fog kiváltani, mint a „Vörös Malom.” Emőd Tamás és Szirmay Albert poétikus, gyönyörű zenéjű új operettje a „Mézeskalács” lesz ugyanis a soron következő ujdonság. A „Mézeskalács”-ról a budapesti bemutatója alkalmából egyhangulag megállapította a sajtó is, a közönség is, hogy a János vitéz óta nem volt a magyar színpadnak ehez hasonló sikere. A „Mézeskalács”-ot Bródy Miklós doktor tanította be, ő fogja az előadást is dirigálni. Az új operettből serényen folynak már a színpadi próbák s a jövő héten megtartható lesz a „Mézeskalács” premijere.

Hattyulovag és Gyere be rózsám, délután. Két rendkívüli sikerű operette van kitűzve délutáni előadásul. Szombaton „Hattyulovag”-ot adják Erényi Bóskével, Neményi Lillivel, Tompa Bélával, Bányász Istvánnal a főszerepekben, vasárnap pedig a „Gyere be rózsám” című operette ujdonság kerül színre Zöldhelyi Annával, Erényi Bóskével, Dajka Margittal, Tarnay Terézével, Bányász Istvánnal, Ihász Aladárral, Tompa Bélával a főszerepekben. Mind a két délutáni előadást mérsékelt helyárakkal tartják meg.

A MAGYAR SZÍNHÁZ BETŰ MŰSORA

- Kedd:** A vörös malom (6-edszor. Bérletszünetben, mérsékelt helyárakkal, sorozat 53)
- Szerda:** A vörös malom (7-edszer. Mérsékelt emelt helyárakkal. Bérletszünetben. Sorozatszám 54)
- Csütörtök:** A vörös malom (8-adszor. Mérsékelt emelt helyárakkal. Bérletszünetben. Sorozat 55)
- Péntek:** A vörös malom (9-edszor. Mérsékelt emelt helyárakkal. Bérletszünetben. Sorozat 56)
- Szombat d. u. 4-kor:** Hattyulovag (Operette ujdonság 11-edszer. Részben új szereposztással, Neményi Lillivel, Erényi Bóskével, Tompa Bélával, Bányász Istvánnal, (Mérsékelt helyárakkal, sorozat 57)
- Szombat este 8-kor:** A vörös malom (10-edszor. Mérsékelt emelt helyárakkal. Bérletszünetben, sorozat 58)
- Vasárnap d. u. fél 4-kor:** Gyere be rózsám. (Operette ujdonság 7-edszer, mérsékelt helyárakkal, sorozatszám 59)
- Vasárnap este 8-kor:** Humcut a lány. (Operette ujdonság 6-adszor, Uj szereposztással, Neményi Lillivel, Dajka Margittal, Ihász Aladárral, Tompa Bélával. Rendes helyárakkal, Napi bérlet 12, szám, sorozatszám 60)
- Hétfő:** Az ignánci lis pap. (Uj betanulással és új szereposztással, Szentgyörgyi István fellépésével. Az új magyar drámák sorozatának második estje. Premiére bérlet 6 szám, sorozat 61)

MOZGÓK MŰSORA

- Select-Mozgó.** Kedd, szept. 23. Premier. A fehér menyország. Izgalmas csodamű az örök hó országától 6 felvonásban, Hans Király regénye után, Főszerepben Bruno Kastner. Szerelem, féltékenység és boszú.
- Urania-Mozgó.** Kedd, szept. 23. Az égő akrobatonő. Nagy cirkuszdráma, 7 felvonásban. Főszerepben Lee Parry.
- Apollo-Mozgó.** Kedd, szept. 23. Földalatti szindikátus. Nagy bűnügyi kalandor dráma, 5 felvonásban. Főszerepben Magnus.

Zsák Zsinog Kötél
HAYAS DEZSO TIMISOARA

APRÓHIRDETESEK

Románul ingyen tanulhat két hétig, amíg meggyőződik a módszer sikeréről. Este 6-8 között. Egyéni és csoporttanítás. Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos-u.) 2. 7838

2-3 iskolás fiu teljes ellátás: kaphat izraelita családnál. Cim a kiadóban. 7843

Görgőjáratot (Kolergang) megvétele keres. „Metan” Egyesült Gomb-, Fésű- és Kerámiai gyárak r.-t. Medias. 7845

Felvételnek
Egy teljesen szakképzett rőfős és divatár-ugyszintén egy önálló rövidáru segéd, jó bizonyítvánnyal. Cim: Scheinberger Mór áruház, O. sova 7874

Segéd rőfőszakmában szombat megtartásával, állást keres, Goldstein hirlapiroda, Ermihályfalva. 7868

Egy 3 fiókes antik szekrény és szék eladó Calea Vict. 28.

Pézd nélkülérj-hez meg, ki női kabátját az „Urania” áruházban vásárolja, Calea Regele Ferdinand 84. (Urania-mozgóval szemben). Izlésesen, sikeresen, elegánsan és olcsón öltözködhettek. Sirocco 106

Nyelvtanuláshoz segédanyagokat, szótárakat előnyös árban szállít az Uj Kelet könyvosztálya. Kérjen árajánlatot.

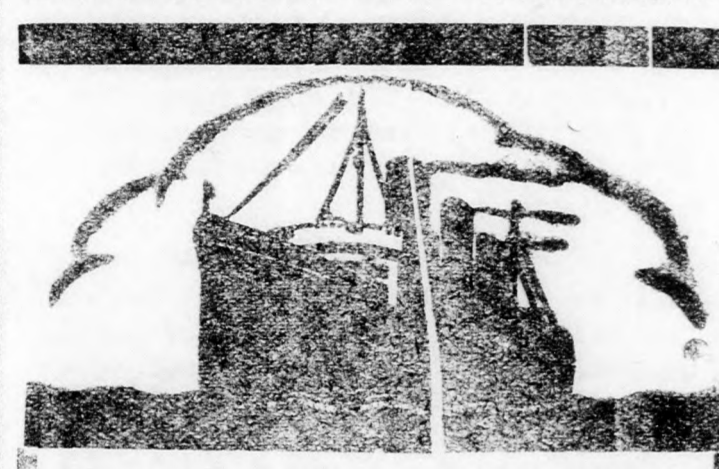
Egy izraelita vallású német nevelőnő vidékre azonnali belépésre felvétetik. Cim a kiadóban. 7880

1-2 gimnazista fiu urth. családnál teljes ellátásá kaphat. Értekezhetni Boskovics sónagyráda, Cluj. 7879

Deák Ferenc-utca 12.
Centrala Textilor Textilközpont
férfi és női gyapjuszövetek. Belésárak. Lloyd 2899

E. Rosenzweig
Cluj, Str. Regina Maria 6.
Mellfűző gyára
készít rendelés után a legkényesebb igényeknek megfelelő haskötőt, melltartót.
Dusan felszerelt raktár!
Rövidáru és kézimunka osztály. Kelim, persasmyrna, gobelin és tehér hímzés anyag kapható nagy választékban.
Szolíd árak!
Női, férfi és gyermekharisnyákban olcsó és nagy raktár!

Értesítés.
Tisztelettel értesitem a t. vevőimet, hogy a Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos-u.) 2. szám alatt levő szücs és szörmekereskedő részére Calea Victoriei 2 szám alatt volt detailsüzletomban angro osztályt létesítettem.
Teljes tisztelettel
S. Eisenstädter

Hamburg--Amerika Linie
United American Lines
Rendszeres és direct vonalak modern gyorsgőzökkel
Kanadába Braziliába
Argentínába Cuba és Mexikóba
valamint heti Észak-Amerikába legújabb „Alkészi utazás” „Resolute” és „Reliance” gőzseinkkel. — Díjtalan felvilágosításokkal az összes utazási lehetőségekről mindenkor szívesen szolgál a
Romániai vezérképviselőt:
Lazar H. Lazarovitz
Központ: Timişoara. Str. Mercy 2. Telefon 16-58, valamint fiókjai: Bukarest, Calea Griviței No 183, Arad, Str. Eminescu 12, Oradea-Mare, P. Mihai Viteaz 5, Sighişoara, Piața Unirei 34.
Lloyd 2309

S. Eisenstädter
Mode de Paris
Telefon-szám: 768. **CLUJ** Táviratcim: **MODEPELZ.**
PIAȚA UNIRII No. 12.
Szücs és szörmekereskedők figyelmébe
Angro osztály:
Calea Victoriei 2. Telef. 724.
Fiók:
Timisoara, Szentgyörgy-tér 1. szám
Telefon: 23-01.
Alba-Iulia, Calea Regele Ferdinand 4.
„Rador” No 1329

Hirdessen az Uj Keletben!

A n...
szerveze...
kongres...
erdélyi...
tak te...
arról, h...
erdélyi...
a cioniz...
és külö...
sünk bo...
mánya i...
művelt...
cionizmu...
lyel szer...
szint kell...
A cionizm...
ügye és a...
zökkenő...
Itt az i...
a magát...
világ szer...
Ha tehát...
hez hozzá...
jegyzéseim...
kebelében...
a zsidók...
vonatkozás...
A zsid...
különbö...
teti káros...
volt olyan...
Létét nem...
törvénybe...
vörös had...
éramlat...
zsidóság...
igyekezik...
gának a...
ien hangot...
tőségeket...
bizonyos...
volt ahhoz...
összhangba...
szellemi fej...
hogy saját...
gában áll...
lelkében...
randós...
legelőnk...
turális fej...
Az ös-sé...
alizmus egy...
nek példaké...
ségi népek...
Izrael fia...
lelki kultu...
annak a mi...
kiszorítá...
Rómában...
must és tes...
örült milit...
eredményez...
olyan vilá...
jelei voltak...
kódében a t...